

Tavaszi témahét

„A környezet minden, ami nem én vagyok.” (Einstein)

Készítette: Benczéné Wágner Anita

Pedagógiai cél:

A kirándulások szervezése a szabadidő hasznos eltöltésén, az egészséges életre nevelésén kívül az oktató-nevelő munka egyik legfontosabb terepe. Megtaníthatjuk a gyerekeket a természetben való eligazodásra, viselkedésre. Célunk lehet a kirándulási hely növényeinek, állatainak, az ott látható természeti szépségeknek a megismertetése, a természetvédelem fontosságának tudatosítása. A kötetlenebb együttlét hozzásegít az együttműködés, tolerancia, a váratlan helyzetek kezelési képességének fejlesztéséhez, a tanulók alaposabb megismeréséhez. Az iskolán kívüli programok következményeként kialakulnak személyes, közvetlen kapcsolatok tanár és diák között, amelyek a későbbi iskolai együttműködést segítik.

Fejlesztendő területek:**Személyes kompetencia:**

Élményszükséglet, öntevékenységi vágy, kíváncsiság, önmegismerés – önismeret, befogadási készség, beleélési képesség, igényesség (rend, tisztaság...), természeti jelenségek művészi kifejezésének képessége, finommotorikai készség, önmotiváció, tájékozódás (túra), önellátás (tisztálkodás, rendrakás)

Kognitív kompetencia:

Környezettudatosság, megfigyelő-, összefüggés kereső-, összefüggés kezelő-, tudásszerző-, rendszerező, gondolkodási képesség; anyanyelvi beszéd, kommunikációs képesség, lényegkiemelő képesség, ok-okozati képesség, tanulási képesség. Memóriafejlesztés (szöveg, dallam, mozgás), reprodukáló képesség.

Szociális kompetencia:

Együttműködés, kooperatív készség, felelősségvállalás, empátia, véleményalkotás, véleménynyilvánítás, kommunikatív képesség, tolerancia, kommunikáció ismeretlenekkel.

Téma:

A közvetlen és tágabb természeti környezethez való viszonyulás fejlesztése; környezettudatos magatartás kialakítása tevékenykedtető, élményszerű, játékos, tapasztalatszerző (látás, hallás, tapintás, mozgásutánzás...) kooperatív munkával

Korcsoport: 2. vagy 3. osztály**Létszám: 26 fő**

Segítők, bevont külső, belső szakemberek: 2 kolléga, erdei iskola munkatársa, múzeumpedagógus

Helyszín: Mátrafüred és környéke; Szent Imre Katolikus óvoda és Általános iskola Kecskemét

Időkeretek (nap és óraszám): 3 nap erdei iskola, 2 nap az iskolában (2*4*45 perc)

Anyakok, eszközök: karton, színes papír, tempera, termések, levelek, parafa dugó, fonal, hurkapálca; tájoló, térkép, iránytű, vízvételhez zárható edény, terméseknek dobozka, fényképezőgép,

Előkészítés:

1. Tervezés: feladat-, tevékenységgyűjtemény összeállítása
2. Erdei iskola szervezése (utazás, szállás, étkezés, programlehetőségek, költségvetés)
3. Heti terv összeállítása: a kirándulás 3 napjának kimerítő és alapos megtervezése (esős és száraz időre is kidolgozott programok) kiemelt műveltségterületek köré csoportosuló feladatok, tevékenységek – foglalkozások
4. Gyűjtőmunkák: családok bevonásával
  - háziállatok, vadállatok, családi képek nagyszülők állatai és otthoni állatok
  - a kirándulás képeinek szerkesztése, kisfilmek előkészítése
  - ház körüli munkálatok eszközei (képek és tárgyak gyűjtése)
  - kézműves kellékek: színes papír (karton, színes papír, tempera, termések, levelek, parafa dugó, fonal, hurkapálca)
  - zene-, mese- és versgyűjtemény
  - kirándulás főbb kellékei: tájoló, térkép, iránytű, vízvételhez zárható edény, terméseknek dobozka, fényképezőgép, stb.
5. Szervezési feladatok:
  - kirándulás megszervezése
  - múzeumpedagógus szervezése (Palóc Múzeum, Mátra múzeum)
  - lista összeállítása az utazáshoz szükséges holmigról, kiosztása időben
6. Tanórákon ismerkedés a turistajelzésekkel, tájoló, térkép és iránytű használatával

Megvalósítás:

1. nap

1. Utazás busszal - a táj változásának megfigyelése, síkság, dombság, hegység, tavak, folyók
2. Túra - Kékestető-Mátraháza (az ország legmagasabb pontjának felfedezése), egyszerű tájékozódás a térképen és az erdőben (turistajelzések jelentése)
3. Erdei túra - a patakpart élővilágának megfigyelése, a víz munkájának megfigyelése, vízminta vételezése (pohárban víztisztaság, átlátszóság, látható élőlények), egyszerű vízvizsgálat; az erdő szintjeinek megfigyelése
4. Séta a faluban, ismerkedés a helyi emberekkel (palóc tájnyelv megfigyelése); a Kozmáry-kilátó megtekintése (a kilátóból dél felé Gyöngyös, észak-északkelet felé a Kékes és a Mátra gerinceinek vonulata látszik, a domborzat jól megfigyelhető)
5. Visszatérve a szállásra a nap eseményeinek megbeszélése

2. nap

1. Erdei túra - Rákóczi forrás (a 476 méteren található Rákóczi- forrás nevét II.Rákóczi Ferencről kapta, és érdekesség, hogy a forráshoz emelt köemléket, 1929-ben egy kurucokat ábrázoló domborművel ékesítették)
2. Vízparti séta - Sástó (az 520 m magasan elhelyezkedő tó az ország legmagasabban fekvő tava, mely az év minden szakában használható csónakázásra, horgászásra. A tó természetes úton, vízösszefolyásokból keletkezett. A vízi élővilágot jól megfigyelhetjük.
3. Mátravasút (Mátrafüred - Gyöngyös között közlekedő kisvasút)
4. Gyöngyös városkép (falu és város összehasonlítása)
5. Visszatérve a szállásra a nap értékelése

3. nap

1. Palóc Múzeum megtekintése (a gyűjtemény 1983-tól állandó kiállításként üzemel Mátrafüreden, a mátrafüredi régi általános iskolában.)

2. Kézműves foglalkozás - szövés, hímzsminta tervezése, közben néprajzi ismeretek bővítése; ismerkedés a palóc hagyományokkal

3. Természettudományi Múzeum (Mátra Múzeum) – Gyöngyös: Természetrajzi kiállítás (az erdő szintjei); Ásványkiállítás

4. Utazás haza

4. nap - iskolai programok

1. Palóc népi játékok: Hosszú lábú gólya bácsi (ugráló, fogócskázó); Ég a gyertya (párvalasztó); Hatan vannak a mi ludaink (párcserélő, párvalasztó); Három szál vesszőre tapostam (kapuzó); Ács, bács, bakabács” (sorjáték, ügyességi játék), tánc

2. A kirándulás tapasztalatainak megbeszélése osztályszinten és kollégákkal

3. Felszínformák, síkság, dombság, hegység (a kiránduláson készült fényképek nyújtanak segítséget a látottak felelevenítésében)

4. Településformák, települések szerkezete

5. nap

1. Levél a Mátrából - rendhagyó irodalomóra, a Mátra feltűnése különböző művekben. Rövid beszámoló írása az erdei iskoláról levél formájában.

"Állani némán, mint a Mátra,
Nem nézni előre se hátra.
Nem erőlködni befelé sem,
Csak bámulni a létezésen,
És köszönteni mindent szépen,
Minden valók testvéreképpen. "
(Sík Sándor: Mint a Mátra)

"Olyan ez a piros fény,
Mely a kék Mátrán lángol,
Mint kékszemű lány arcán
A rózsaszínű fátyol."
(Petőfi Sándor: A hevesi rónán)

"A Vidróczki híres nyája,
Csörög-morog a Mátrában,
Csörög-morog a Mátrában,
Nem találta gazdájára"
(Kodály Zoltán gyűjtötte népballada)

2. Élőhelyek rendszerezése (projektor segítségével)
3. Vízpart élővilágának modellezése - gyurma- és festékkisplasztika készítése
4. Kiállítás berendezése, melyből a szülők és az iskola tanulói képet kaphatnak az erdei iskolában látottak és tanultakról a gyerekek szemszögéből

Utómunkálatok, értékelés

Osztálykereten belül a kísérőkkel és a gyerekekkel értékeljük a témahét történéseit (Mi tetszett? Mi nem tetszett? Ki hogy érezte magát? Mi volt számukra új ismeret a hét folyamán?), a gyerekek viselkedését önértékeléssel is és tanítói (külső) szempontból is vizsgáljuk.

A részt vevő kollégák rövid megbeszélésen beszámolnak a tantestületnek az élményekről és tapasztalatokról.